

OVERZICHTSEXPOSITIE IN DORDRECHT

Het oog van Jan Veth

Eindelijk is er nu, na vele jaren uitstel, een overzichtstentoonstelling van het werk van de schilder en kunstcriticus Jan Veth, die van 1888 tot 1924 in Bussum woonde en werkte. Jan Pieter Veth (1864-1925) is geboren en getogen in Dordrecht. Geen wonder dus dat in het Dordrechts Museum al lang een zaaltje was ingericht met de titel 'Jan Veth en tijdgenoten'. Nu wijdt dit museum een grote overzichtstentoonstelling aan Veth.

Veth in Bussum

Jan Veth was tekenaar, lithograaf, schilder, schrijver, dichter en hoogleraar kunstgeschiedenis. In 1888 betrok hij met zijn vrouw Anna Dirks een huurhuis aan de haven in Bussum. In de tuin kwam als atelier een houten Markerhuis. In het voorjaar van 1890 verhuisde het echtpaar naar Parklaan 35. Al snel werd besloten dit huis te ver-

groten en uit te breiden met een atelier. De verschillende verbouwingen waren het werk van de Bussumse architect en ontwerper K.P.C. (Karel) de Bazel. Veth kon er tijdens de verbouwing gewoon blijven wonen, want De Bazel bouwde de villa om het bestaande huis heen. De Bazel ontwierp ook schilderijlijsten voor Veth, met ebbenhout gefineerd en ingelegd met een tropische houtsoort.

Trefpunt

De villa Op den Akker aan de Parklaan was in de jaren rond 1900 een trefpunt voor aankomende en gevestigde kunstenaars, denkers, musici, schrijvers en dichters, zoals Frederik van Eeden, Willem Kloos, Herman Gorter en Albert Verwey. Veths specialiteit was het tekenen en schilderen van portretten. Hij maakte portretten van zijn familieleden, van gewone Gooiers, maar vooral van weten-

schappers, kunstenaars, politici en zakenlieden. Hij werkte niet alleen in Nederland, maar ook in Duitsland en Amerika. Veelal werkte hij bij de opdrachtgevers thuis. Dan logeerde hij vaak bij hen en was hij lang van huis

Postzegels

Jan Veth ontwierp ook postzegels. Twee keer maakte hij een portret van koningin Wilhelmina. Het eerste ontwerp kwam op postzegels die van 1903 tot 1908 in Nederlandsch Indië werden gebruikt. In 1924, een jaar voor zijn dood, kwam er een nieuwe serie Wilhelminazegels uit. De postzegels van het 'type Veth' waren zo'n 100 jaar geleden op tientallen miljoenen brieven, (ansicht) kaarten en zakelijk drukwerk te vinden.

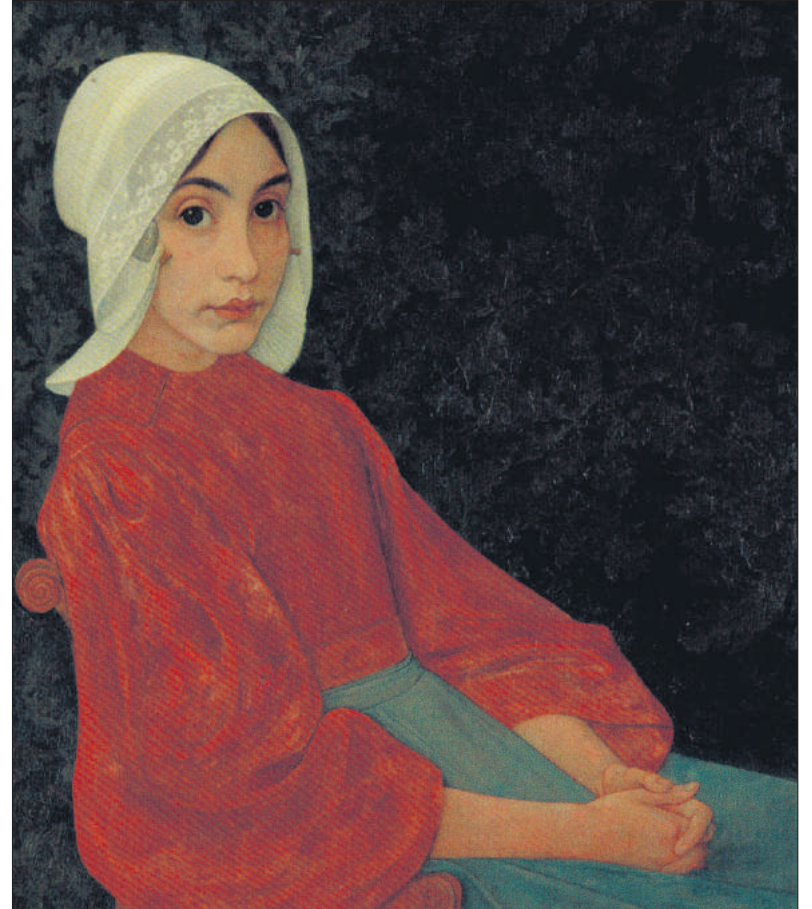
Veth was de beste portretschilder rond 1900

Rembrandtbiografie

Als schrijver en wetenschapper werd hij bekend door de biografie die hij schreef ter gelegenheid van Rembrandts 300ste geboortedag in 1906: 'Rembrandts leven en kunst'. Hij was in Nederland de eerste die enige jaren na het overlijden van Vincent van Gogh een positieve recensie schreef over de toen nog nauwelijks be-

Dagtocht per touringcar na de Jan Veth-tentoonstelling.

De Historische Kring Bussum organiseert in samenwerking met het Dordrechts Museum en EemlandReizen een dagtocht op woensdag, 31 mei 2023. Inclusief tocht per touringcar, koffie/thee bij aankomst, bezoek museum met gids, lunch en wandeling. We vertrekken bij sportcentrum de Zandzee om 9.15 uur. In het Dordrechts Museum volgt na koffie/thee een rondleiding langs de Jan Veth tentoonstelling, gevolgd door een lunch. Na de lunch kan men het museumbezoek voortzetten, op eigen houtje de stad in gaan of aan een gegidsde stadswandeling deelnemen, waarbij het beroemde uitzicht bij de Groothoofdspoort, Het Hof en de Grote Kerk worden aangedaan. Omstreeks 15.30 uur zal de thuisreis worden aangevaard. Thuiskomst circa 17.00 uur. De dagtocht kost € 70 p.p. indien u HKB-lid bent en een Museumkaart heeft. Zonder Museumkaart betaalt u € 15 meer en zonder lidmaatschap van de Historische Kring Bussum nog €10 meer. Aanmelding dagtocht Dordrecht: historischekringbussum.nl

■ Jan Veth: Meisje uit Huizen, 1892. Deze afbeelding siert ook de tentoonstellingsposter.

■ De villa van Jan Veth aan de Parklaan vlak na 1902 (foto NAI).

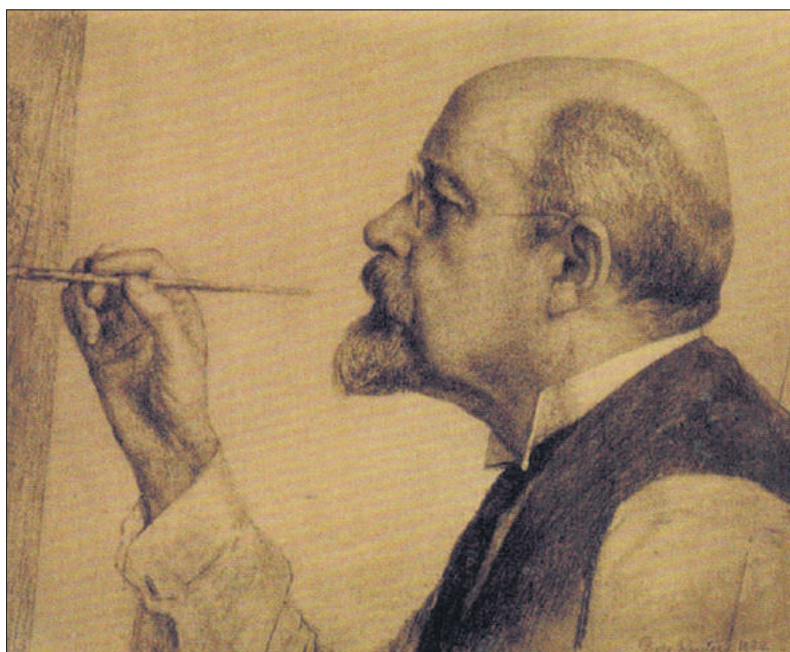
kende schilderijen van Vincent. Een veelzijdig man dus, die helaas in 1925 na een korte ziekte plotseling op 61-jarige leeftijd overleed. De kunstwereld rouwde en zijn vriend de historicus Johan Huizinga bracht al twee jaar later met een uitvoerige biografie een

groots eerbetoon aan de kunstenaar.

Bronnen:

o.a. Fusien Bijl de Vroe e.a., Het oog van Jan Veth. Waanders 2023

Klaas Oosterom

■ Georg Rueter: Portret van Jan Veth, 1922. Krijt en penseel op papier.

UIT DE FOTOCOLLECTIE VAN HET GEMEENTEARCHIEF

www.gooienvethhistorisch.nl 035 207 09 99 Cattenhagestraat 8, Naarden

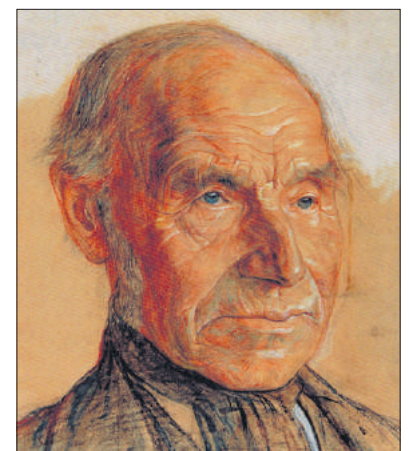
Molen 'De Onrust'

Komend weekend vinden de Nationale Molendagen plaats. In het hele land zijn molens te bezichtigen en draaien de wieken op volle toeren. Dit geldt ook voor 'onze' molen: molen De Onrust, gelegen aan de Boezemkade in Muiderberg. Kunstenaar Joop Kramer maakte in 1991 deze aquarel. De Onrust werd gebouwd in 1809 en bemaalt sindsdien het Naardense en aangrenzende oeverlanden.

FOTO EN TEKST: GEMEENTEARCHIEF GOOISE MEREN EN HUIZEN

■ Een postzegel 'type Veth' uit 1924.

■ Jan Veth: grondwerker Koelink, 1889. Krijt, aquarel en dekverf op papier.